

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

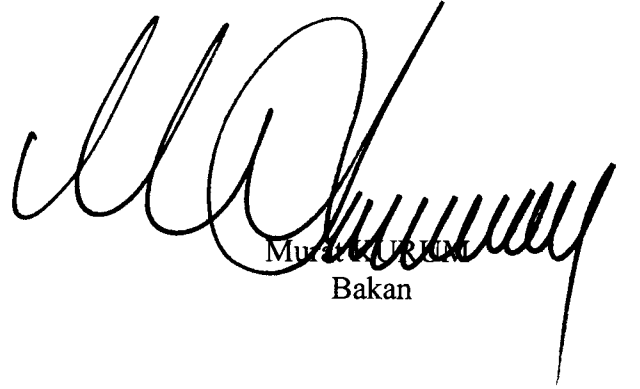
Sayı :30824082-610-15923351
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

16 Haziran 2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekillerimiz tarafından Bakanlığımıza yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Mustafa KEMAL MURAT
Bakan

EK:

-Dosya (1 Takım)

İZMİR MİLLETVEKİLİ
SAYIN AV. SEVDA ERDAN KILIÇ'IN
TBMM 7/37705 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLAR

SORULAR

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı Sayın Dr. Cemil Tugay, kamuoyuna yaptığı açıklamada;

- Belediye tarafından kendi imkânlarıyla bulunan, - Tamamı dış kaynaklı, - Hükümet kefaleti gerektirmeyen, yalnızca mevzuat gereği Bakanlık onayı gerekli olan, - Uzun vadeli ve uygun koşullu finansmanlar niteliğindeki birden fazla kredi dosyasının Bakanlık onayında bekletildiğini kamuoyuyla paylaşmıştır.

Açıklamalara göre bu gecikme nedeniyle; 8 kritik altyapı ve ulaşım projesi için toplam 40 milyar TL'nin üzerinde bir finansman, Bakanlık onayının verilmemesi nedeniyle kullanılamamakta ve bu durum şehir ölçeğinde önemli kamu hizmetlerinin gecikmesine yol açmaktadır.

Bu iddialar, hem İzmir özelinde kamu zararına, hem de yerel yönetimler arasında eşitlik ilkesine aykırılık ihtimali bakımından ciddi bir durum göstermektedir.

Bu kapsamda;

- 1- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bakanlığınız onayında bekleyen kaç adet kredi başvurusu bulunmaktadır?
- Bu kredilerin her birinin tutarı, kaynağı, proje konusu, başvuru tarihi ve mevcut işlem aşaması nedir?
- 2- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bekleyen kredi taleplerinin toplam parasal büyüklüğü nedir?
- 3- 2023-2025 döneminde İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan kredi başvurularının:
 - Kaçı onaylanmıştır?
 - Kaçı reddedilmiştir?
 - Kaçı hâlen onay sürecindedir?
- 4- Onaylanmayan veya geciktirilen kredi işlemlerinin gerekçesi nedir? Bu konuda belediyeye yazılı bir bildirim yapılmış mıdır?
- 5- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin beklediği kredilerin "hükümet kefaleti gerektirmediği" doğru mudur?
 - Doğru ise, Bakanlık onayının gecikmesinin teknik ve hukuki gerekçesi nedir?

6- 2023-2025 yılları arasında Türkiye'deki tüm büyükşehir belediyeleri için Bakanlığınız onayına sunulan kredi taleplerinin belediye belediye dökümü nedir?

- Her bir belediye için:

- Bekleyen kredi sayısı
- Bekleyen kredi toplam tutarı
- Onaylanan kredi sayısı
- Onaylanan kredi toplam tutarı
- Reddedilen kredi sayısı ve tutarı
- Ortalama onay süresi ayrı ayrı açıklanacak mıdır?

7- Kredi değerlendirme sürecinde kullanılan objektif teknik kriterler nelerdir?

- Bu kriterler belediyelere yazılı olarak iletilmekte midir?
- Son 3 yılda bu kriterlerde bir değişikliğe gidilmiş midir?

8- Son 5 yılda Bakanlığınız tarafından en hızlı onaylanan ve en uzun sürede onaylanan kredi dosyaları hangileridir?

- Süre farkının açıklaması nedir?

9- İzmir Büyükşehir Belediyesi'nin bekleyen kredi başvuruları nedeniyle yapamadığı belirtilen 8 altyapı ve ulaşım projesine ilişkin Bakanlığınızın değerlendirmesi nedir?

- Bu projelerin kamu yararı açısından gecikmesinin sorumluluğu kime aittir?

10- Dış kaynaklı ve uygun koşullu kredilerin zamanında kullanılmaması nedeniyle şehrin ve ülkenin uğradığı olası maliyet artışı hakkında Bakanlığınızın bir çalışması var mıdır?

11- Bakanlık tarafından onay sürecinde bekletilen kredilerin, kur farkı ve faiz değişimleri nedeniyle belediyelerin uğradığı mali kayıplar tespit edilmiş midir? Edildiyse tutarı nedir?

CEVAPLAR

Yerel yönetimlerin Hazine garantisi olmaksızın dış borç temin süreçleri "Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Hazine Garantisi Olmaksızın Hibe Hariç Dış İmkan Sağlamasına İzin Verilmesine ve Sağlanan Dış İmkanın İzlenmesine İlişkin Yönetmelik" uyarınca İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (İLBANK) tarafından yürütülmektedir.

Bu kapsamda belediyelerin doğrudan dış finansman temini Hazine ve Maliye Bakanlığı'nın iznine tabidir. Ayrıca, bu kapsamda yürütülecek projelerin Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından yatırım programı ile ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Bu süreçte İLBANK'ın herhangi bir onay yetkisi bulunmamaktadır.

Diğer taraftan, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68 (g) maddesi gereğince; Belediyeler ve bağlı kuruluşları ... tarafından çok taraflı yatırım ve kalkınma bankaları ile yabancı devlet kuruluşlarından doğrudan veya İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü aracılığıyla yapılan borçlanmalar (d) bendindeki (borçlanma tavanı) miktarının hesaplanmasında dikkate alınmamaktadır.

İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne sağlanan uluslararası kredileri tamamı ülke garantisi altında temin edilmekte olup, Belediyeler'den gelen proje talepleri çerçevesinde uluslararası finans kuruluşları ile finansman paketleri oluşturulmaktadır.

İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü tarafından kullanılan bu modelde yürütülen finansman paketlerinin hazırlanması ve ilgili uluslararası kuruluşlarla müzakere edilebilmesi için İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü'nün Hazine ve Maliye Bakanlığı'ndan müsaade alması, ayrıca tüm proje paketinin ve alt projelerin yılı yatırım programı ile ilişkilendirilmek üzere Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı tarafından onaylanması gerekmektedir. İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü Belediyelerin doğrudan uluslararası finansman temin ettiği projelerde herhangi bir rol üstlenmemektedir.

İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü (İLBANK) tarafından yürütülen finansman paketleri kapsamında 2023-2025 döneminde İzmir İli'nin 3 projesine finansman sağlanmıştır. Bu projelerden ikisi için İzmir Büyükşehir Belediyesi ile 20 Milyon Avro, İzmir Su ve Kanalizasyon İdaresi (İZSU) ile 110 Milyon Avro tutarında alt finansman anlaşması imzalanmıştır. 1 projenin ise Belediyesi ile işlemleri devam etmekte olup, 38 Milyon Avro alt kredi anlaşması imza aşamasındadır.

Bunların dışında İzmir Büyükşehir Belediyesi tarafından 3 adet proje talebi İller Bankası Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne iletilmiştir. Söz konusu talepler uygun finansman paketi oluşturulduğunda değerlendirilebilecektir. Onaylanmayan veya geciktirilen herhangi bir kredi işlemi bulunmamaktadır.